

z nichž zvláštní zmínky zasluhuje cesta heilbronnská mezi Mädelegabel a Hohes Licht. Spojeny jsou nyní pohodlnými stezkami Nebelhorn — chata prince Luitpolda — Hochvogel — chata Kemptenská — Mädelegabel — Hohes Licht — Rappensee, pak chata Kemptenská a Bernhardseck.

7. Loferské hory.

Sekce Loferská Ö. T. C. dokončila zřízení „Tirolersteigu“ a obnovila cesty i označení v obvodu údolí unkelského.

8. Hory Solnohradské.

Známé Lammeröfen u Gollingu opatřeny loni v celé své délce novou stezkou.

Cesta z Hinterthalu na Hochkönig přes t. řeč. Teufelslöcher byla částečně jinak vedena; kromě toho byla provedena na ní nová bezpečnostní opatření.

Odbor Bisehofshofenský rak. klubu turistů zlepšil cestu na Hochgründeck a do Höllgrabenu.

9. Karwendel.

Opravena cesta k chatě Solsteinské, pak t. zv. Höttinger Schützensteig na Malý Solstein a zřizuje se nová cesta od chaty přes Krönacher a údolí Wörgelské.

10. Hory Vorarlberské.

Otevřena cesta z Gaflei u Vaduzu (Lichtenstein) přes hřeben hory Dreischwester k Feldkirchu.

11. Skupina Oetzthalská.

Odbor pražský N. a R. A. Sp. zřizuje novou stezku od chaty Karlovarské na Matscher Bildstöckljoch a do Kurzrasu v údolí Schnalském.

12. Skupina Ortleská.

Sekce Düsseldorfská zřizuje od své chaty nad Suldenem novou cestu na přední Schöneck.

13. Skupina Goldbérská.

Cesta na Sonnblick známou Riffelscharte byla soukromým nákladem Julia Rhuma z Berlína přeložena a úplně zabezpečena.

14. Štubaj.

Nová stezka spojující chatu brémskou na ledovci Simmingském s chatou na Habichtu byla počátkem měsíce října 1898. dokončena.

15. Dolomity.

Loni v létě otevřena nová cesta z Dimaro na silnici tonalské do Madonna di Campiglio.

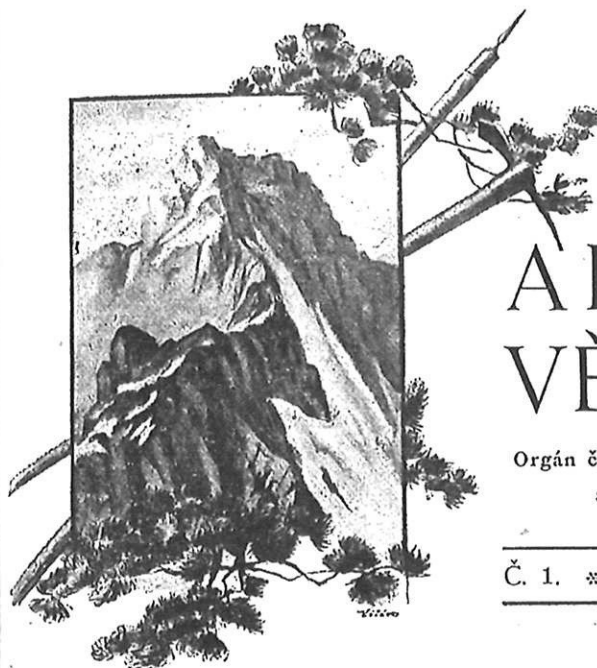
Bozenský odbor Ö. T. C. zřídil novou cestu na Rittnerhorn (Penzlsteig). Týž odbor upravil nově cestu z lázni Ratzes na Schlern.

16. Alpy rakouské a štýrské.

Cesta Mariensteig vedoucí na Schneeberg byla na mnohých místech přeložena a částečně rozšířena.

Všecky cesty, vedoucí z jižní strany na Reaisalpu, byly úplně nově označeny sekci hohenberskou Ö. T. C.

Odbor mariazellský označil cesty na Zellerhut, Tonion a na Hohlenstein.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

Orgán českého odboru slovinského
alpského družstva.

Č. 1. * ŘÍJEN. * R. II.

Česká chata.

Česká chata ochranná.

Sděluje. Dr. K. Chodounský.

V těch věčně krásných sněžných horách Saviňských stojí pod obrovitými stěnami Grintovce česká ochranná chata dohotovena a dřímá tam nyní svůj první zimní sen. Severní větry dnes nanášejí bílé závěje kol její stěn a krok živánka nevyruší do června mrtvý klid ni chaty, ni hor. Však potom probudí se ony stráně rachotem a hukotem lavin i žhavým polibkem slunce a novým životem ozývají se budou rozlehlé prostory kotlu, jemuž naše chata vévodí.

Na podzim roku minulého uloženo bylo valnou hromadou našemu výboru stavbu chaty podniknouti a úkol vykonán nikoli bez nesnázi a překážek, a že se dílo vůbec zdařilo, děkujeme součinnosti několika přátel, z nichž zvláště vzpomínáme pp. univ. prof. Dra J. Frischaufa (Štýrský Hradec), J. Kocbeka, starosty saviňského odboru S. P. D. (Gornji Grad), A. Landy, zem. stavebního rady (Praha), Fr. Muriho, poslance a purkmistra (Jezero) a p. architekta prof. J. Podhajského (Praha). Jim jest odbor náš hlubokým vděkem zavázán a jim za veškeré oběti i starosti děkuje z nejhlubšího srdce.

Přípravné práce zabájeny jednáním o získání stavebního místa s obcí Jezerskou, kde půda byla německými agitatory ze Železné Kaple podryta. Starosta obce zažiti musel mnoho hořkosti, než se mu podařilo záležitost v našem smyslu skoncovati, a Báh mu to zaplať! Zároveň vypracoval s úplnou bezzištností pan architekt prof. J. Podhajský veškeré plány, a když jsme poprvé spatřili nárys příští chaty, zaplesalo nám srdce radostí.

Po čas zimy verboval p. ředitel Kocbek ve Štýrsku a Krajině vhodné dělníky, zejména tesaře, truhláře a zedníky, jichž v Jezeru není, kupoval houně, lana, pily, hevery a jiné nářadí i pracoval na předběžných rozpočtech podrobných. Zatím se přiblížilo jaro a dřevorubci Jezerští přijímali od p. F. Muriho první rozkazy. Dlouho však nebylo lze pro spousty sněhové proniknouti k hořejším lesům, což se zdařilo teprve v prvních dnech června. V ten čas stavěna za náčelnictví vůdce Uršiče první naše cesta z Jezerska lesem na Stullerovo sedlo a sice vozová, aby doprava materiálu alespoň poněkud byla umožněna — a když byla dokončena, rozvinul se v tichých jindy stráních rušný život.

Do Jezera přijeli p. prof. dr. Frischauf a ředitel Kocbek i vydali se společně s p. starostou Murim na Ravné k definitivnímu stanovení stavebního místa, a sice podle našeho návrhu na Hoření Ravné ve výši 1843 m. Leč zde nebylo ani místečka zcela jistého před ničícími lavinami i ohledány Ravné Dolní, asi 250 m pod prvním se rozkládající — kdež konečně místo vyhlédnuto — a dnes jsme upřímně rádi, že původní náš návrh nemohl býti uskutečněn.

Chata naše je přeskvostně uhnížděna na pokraji vysoké skály, jejíž stěny přímo spadají v hlubinu lesní rozsáhlé Hoření Jezerské Kočny. Zrak dále letí k severu přes roztroušené domky Jezera k hvoz-

dřím a stráním Karavanek, jichž čtvery vyšší a vyšší řetězy se rýsují na obloze. Nad chatou k jihu pnou se bezprostředně a téměř kolmo do výše tisícimetrové skalní stěny, nesoucí osněžené štíty Grintovce, Dluhého Grebenu, Skuty, Rinky, na východu temena Mrzlé Gory, Baby, Golého Vrchu až k Jezerní Hoře a západ uzavírají zubaté hřebeny Kočny, za nimiž vykukuje štíhlý Stořic a Triglav. Kolem chaty pláží se kosodřevina a rudne květ alpské růže i pestří se jiných kvítků hojnost, ač v pravo i v levo taje lavinový sníh. — Pravda, v pravo i v levo chaty jsou uhlazené dráhy lavin — však tam, kde stojí, nepadla nikdy žádná, jak tomu svědčí starý porost kosodřeviny i dvou zakrsalých prastarých kmenů modřínových. Poloha kryta jest ohromnou skalní tvrzí vypínající se asi 200 m nad chatou, o kterou marně laviny bijou. Řiťce se po stranách na dobrých 100 m od obvodu chaty. Rozhled odtud jest úchvatný a obsáhlý, líbezný i velkolepý, opravdu okouzlující a již proto se stane chata vědeckým cílem i turistů pohodlnějších.

Však chata honosí se ještě dalším skvostem: dvacet kroků od ní v chladné skalní průlině, stíněné kosodřevinou a krásšené bujnou zelení, vyvívá mocný pramen ledové křišťálové vody, jež hlučně spadá v údolí po černých stěnách skalních.

Poloha chaty jest stejně šťastná, bezpečná i krásná a na celém tom ohromném severním svahu Alp nemohla by býti nalezena vhodnější.

Po definitivním stanovení stavebního místa započato s prací na celé čáře. Tesaři, zedníci, truhláři, dřevorubci, nosiči pomáhali při dopravě prvního materiálu na výšiny a sice prken, jichž zásoba již v zimě p. Murim byla nakoupena. Na Ravném sbíjely se dvě rozsáhlé boudy pro ubytování dělnictva; sem doneseny houně, hojnost sena i zřízeny krby. Na stráních pod chatou káceny za vrchního velení vůdce Klinara a Uršiče kmeny s nemalými obtížemi; bylo třeba je předem upevnit lany, aby se po povelu do propasti nesřítily — a pak pomoci heverů vytahovány na místa vyšší, odkud pracně na staveniště dopravovány. I k jejich dopravě musila býti zřízena široká cesta od lesa k chatě.

Zatím staveniště urovnáváno, skála trhána a odklizována; na místě postavena vápenná pec, později i druhá, a vypalováno vápno. Ze Stullerova sedla nepřetržitě snášen materiál na bedrách nosičů; od června do 15. srpna bylo tímto způsobem vyneseno ke 3000 prken, z nichž značný počet těžkých fošen, nepočítaných latí, 15.000 kusů šindele, cihly, a hotové součástky jako okna, dvéře a j. Často jsme na skalní cestě potkávali dělníky oddechující pod tíží břemene; platili jsme 1½ kr. za 1 kg od Stullerova sedla (kam až se doprava děla povozem) k chatě. Jedinec nesl 80 kusů šindele aneb 12 až 16 cihel (64 kg).

Přirozeno, že tak obtížná doprava pohltila velkou část nákladu, který v uvážení kromobyčejných poměrů byl velký. Remeslníkům placeno zl. 1-50 denně, mistrům a náčelníkům po 2 zl. a za mimo-pracovní dobu od 4.—6. ráno a od 6.—8. hod. večerní přebytké

„šichty“. Po dlouhou dobu — až do 1. srpna — zaměstnávali jsme 65 dělníků a týdenní výplata činila kolem 1000 zl.

Dělnictvo trávilo celý týden na výšinách, jen v neděli sestupovalo do Jezer k službám božím a k výplatě. U p. Muriho bývalo to jako v oule a přestál vážený starosta mnoho trampot, vyrovnává neshody a stížnosti různorodých klientů — leč p. Muri jest klidný, rozšafný pán a nedá se zviklati ani vyrušiti nijakým způsobem. V sobotu večer mu dodány byly dlouhé seznamy pracovní, které do noci revidoval a přepočítával, poznámky činil a sem a tam nalezenou nesprávnost bez okolků ztrestal. Dělnictvo jej respektovalo a podrobovalo se jeho nálezu bez reptání. Po výplatě odešlo dělnictvo do kostela k sv. Osvaldu neb k sv. Ondřeji podle toho, kde náš milý krajan p. farář Hraba služby boží konal. — Po kostele počalo dělnictvo svůj svobodný den a nezřídká hned za hřbitovní zdi vypukla pračka mezi Korošskými a Štýrskými resp. Kraňskými. V největším nebezpečí bývala tu péra za kloboukem, jichž jedna strana od druhé hleděla ukořistiti. A nebylo to špásem — svedeny i bitvy.

Za to na staveništi nebyl klid ničím porušen a celý týden tu panoval mír. Vládla tu neúprosná autorita Klinara, Uršiče a „cimprmajstra“ Vavrouška, kteří své lidi drželi ve vojenské kázní. Vařilo se na otevřených ohništích, ponějvíce jucha a žgance (kaše z pohankové mouky), ale v zásobě bylo také maso, čerstvý hlávkový salát, nakládané zelí a j. — Zdravotní stav dělnictva byl po celou dobu výborný a Bohu díky se neudála ani nejmenší nehoda.

Z našeho odboru první na staveništi se octli paní Anna Pračenská, pp. rada dr. Franta, sekretář L. Mareš a JUDr. St. Pračenský; a zprávy, které do Prahy zaslali, byly dobré.

Osobní intervencí urovnali mnohé na ně čekající záležitosti stavební a dohodnutím s náčelníky dělnictva dosáhli značné úspory. Za jejich ještě pobytu přijeli do Jezera pp. architekt prof. J. Podhajský a inženýr Štěpán, kteří se o stavbě chaty vyslovili velice pochvalně, což nás velikou měrou upokojilo. Náš obětavý architekt vážil seválně dalekou cestu, aby potřebnou radou na staveništi byl nápomocen, za kterýž čin mu zůstaneme hluboce vděční. Ujišťoval žertovně, že se při žádné pochůzce stavební tolik nenapotil, jako při této — ovšem že také nestojí žádný český dům v takové výši jako naše chata.

Při naší návštěvě koncem července jsme našli chatu na vysoké podezdívce úplně sroubenou a kolem chaty čilý ruch více než šedesáti dělníků. Na prostranství širokém připravovalo 20 tesařů krov, vedle v budoucím pilně hoblovali truhláři na velké zásoby prken a zedníci dokončovali kanál záchodový. Uršič se svými lidmi řídil dopravu poražených již kmenů, z nichž část ještě ležela hluboko na strání. S obtíží byly vyheverovány na cestu, kde kmen naložen na nízká kolečka; k další dopravě podle mohutnosti kmene potřebí bylo 15 až 20 lidí; sekery zaseknuty a za velení „hoj“ postřelen kmen kus cesty, až se konečně octnul u chaty. Ve zvláštní budoucím pod Stullerovým sedlem vyráběli dva znalci modřínové šindele, které na zvláště k tomu účelu zřízených krosnách donášeny byly na stavenišť.

Během srpna propouštění dělníci po skupinách a začátkem září stavba ukončena.

Chata prezentuje se v nádherném okolí svém skvostně; vysoká lomenice, do níž přijde barevná vložka, především charakterisuje lidovou stavbu českou, rovněž i malebná pavlač po dvou stranách chaty, jakož i všecko ostatní. Ve vysokém přízemku, k němuž se vstupuje z pavlače, jest prostorná jídelna a z ní vchází se do tří zvláštních jizeb a do kuchyně, vedle které jest prostora pro hospodáře. V jizbách umístěno bude 9 postelí. Na půdě zřízeny budou pryčny pro turisty a vůdce, v přízemí je prostorný sklep a prostora pro sklad paliva.

Veškeré místnosti vysokého přízemku vyloženy jsou čistě ohoblovaným prknem, což dává netoliko úpravný vzhled, ale chráníti bude především proti zimě; podlaha z poslední příčiny zřízena dvojitá ze silných fošen. Střecha kryta prkny, na něž položena dvojitá vrstva šindelová, čímž naprosto zamezeno vnikání sněhu a vody do podstřeší. Chata zabezpečena hromosvodem, a proti orkánům i možnému vzdušnému tlaku při padání lavin v sousedství upevněna silnými železnými lany, která zapuštěna jsou ve skálu.

Před chatou urovnán jest slušný prostor se stolem a lavicemi.

Jen ještě vnitřní zařízení; pro jídelnu dá odbor shotoviti prostý nábytek v českém slohu — chalupa naše má vnějškem i vnitřkem připomínati svůj původ — a že kuchyně, almárky na nádobí a ložní prádlo dobře budou vyzbrojeny, rozumí se samo sebou, když se do toho vloží naše dámy. Česká chata v dalekých slovanských Alpách čeká, spoléhá na jejich součinnost — a té jí zajisté neodeprou.

Jest jisto již, že v příštím letě chata bude otevřena a svému účelu odevzdána.

* * *

Vedle stavby chaty pomýšlel výbor také na zřízení nutných cest, z nichž část jest hotova.

Nákladem 225 zl. vystavena široká pohodlná cesta lesem po stránkách Skubera k Stullerovu sedlu, odkud prodloužena bude až k chatě, jakmile se odbor dohodne s majitelem pozemku na sedle. Schází vlastně postavití jen asi půl kilometru, neboť další pokračování obecním lesem rovněž jest hotovo. Cesta jest rozkošná s mírným stoupáním a schůdná i pro turistu horám úplně nezvyklého. Dnes trvá ještě provisorium a chodec sestoupiti musí ze Stullerova sedla 60 m na stezku Ö. T. C., což příštím rokem již nebude.

Stejně důležité bylo zřízení stezky od chaty do stěn skalních, vedoucí k Mlynářskému sedlu (2324 m) mezi Grintovcem a Dlugim Grebenem; směr stezky označil před 25 lety professor J. Frischaufer a odbor náš ji upravil nákladem 200 zl., za kterouž summu Uršič stavbu podnikl. Stezka jest strmá sice, jak to v daném terrainu jinak býti nemůže, ale bezpečná. Všecky těžší přechody vylámaný byly prachem a srovnány ocelem a místa poněkud závratná opatřena dráteným lanem v skály upevněným.

Výbor pojmenoval stezku tuto cestou Frischaufovou na počest muže, který si o prozkum Saviňských Alp rozhodně největších zásluh získal.

Za dvě a půl hodiny lze pohodlně tudy dostoupiti z chaty na Mlynářské sedlo a zde ústí stezka naše v celou síť cest vystavených Slov. plan. dr. i D. Ö. A. V.; snadno jest pak dosíci štítů Grintovce, Skuty, Dluhého Grebenu, Rinky, rovněž i Kokerského sedla, na němž vystavěna Zoisova ochranná chata. — Stezka k Rince, kterou podniká značným nákladem Saviňský náš odbor a na kterouž jsme přispěli 200 zlatými, také letos již dohotovena — tak že tím od Mlynářského sedla dosaženo spojení s Okrešlím a tedy s nejvýchodnějším řetězem Alp až k Ojstřici. Ruta od Grintovce k Rince bude náležeti k nejskvostnějším pochodům hřebenovým v Alpách vůbec.

Pro příští leto projektována jest stavba stezky od chaty k Saviňskému sedlu, čímž hlavní síť cest bude ukončena; připomínáme že v Ravných lze také vystoupiti sráznou stezkou D. Ö. A. V. ku štítu Grintovce a Kočny, leč stezka ta přece jen zůstavena bude turistům úplně vyskoleným.

* * *

Dosud obnášel celkový náklad na stavbu chaty a cest 8000 zl. i financován prozatím výborem; pohotových peněz bylo pouze 1500 zl.

* * *

Z našeho článku jest každému patrný význam turistický naší chaty; avšak stavba naše a všecko podnikání má pohnutky hlubší. Alpenverein a ostatní spolky alpské německé, francouzské a vlašské rozvíjejí především činnost kulturní i národní, staly se vážným činitelem těch kterých národů i jsou mocnými vládami i korporacemi ve svých snahách patronisovány a podporovány. Poněvadž pak se Slov. plan. družstvo nese za úplně totožným cílem, neupřel mu také u nás nikdo téhož významu. — Německé spolky alpské zaplavily výbojně celou šírou oblast Slovanských Alp a neskrblily penízem, aby jim daly výlučně německý ráz, což se jim podařilo úplně.

Teprve v posledních letech se ustavil obranný alpský slovinský spolek, který napíná všechny síly o povznesení a zvelebení slovanské turistiky ve své vlasti se všemi konsekvencemi, které tato přináší. S velkými obětmi postavil 10 ochranných chat, z nichž jedna jest zároveň větší meteorol. stanicí (Kredarica pod Triglavem), a velkou řadu cest a stezek. Všecko dílo vztahovalo se však pouze k Julským a Saviňským Alpám — a to jen z části. Slované dosud rukou nehnuli v skupině Razoru, Manhartu, řetězech Vyšogorském (Wischberg), Čanýnském, v Alpách Zilských a Karnických a konečně ani v Karavankách (kde vystavěna pouze stezka na Golici a Stořic Kráňský). Pole pracovní jest ohromné — nuž nechť české čety přirazí houfněji k čackému voji bdělé slovanské strážce na jihu!

*

Výprava Alpských turistů do polárních krajín.

Vévoda Abruzzský, odvážný alpský turista, který vykonal hlavně v západních Alpách nejodvážnější výstupy a jenž dostihl i nejvyšších vrcholů Kavkazských a Andských, podniká právě s několika alpskými turisty a osvědčenými vůdci italskými a švýcarskými cestu do krajů severního polu. Ačkoli ujišťuje, že není cílem dosíci zrovna severního polu, přece proniknouti chce co nejdále, dále, než Nansen. Malá společnost sestává kromě námořníků výhradně z lezců alpských prvního řádu. Jeden z účastníků výpravy, vůdce Alexis Fenoillet z Courmayeuru, dopisovatel našeho listu, zaslal nám z Archangelska tento dopis:

Před odjezdem z Evropy dovoluji si dáti Vám o sobě zprávy; chci popsat Vám svoji cestu až sem, do Archangelska. Vyjeli jsme z Turina 18. května přes Lucern, Basilej a Hamburk, kde zdrželi jsme se dva dny, očekávajíc loď, se kterou měli jsme plouti do Norvéžska. Bylo dosti času, abychom prohlédli si město. Po dvoudenní plavbě odtamtud zakotvili jsme v Christianii, kde zůstali jsme tři týdny. Jest to velmi pěkné město svého druhu; jeho zátoky jsou zvláštní krásy; mnoho zahrad veřejných, stinných stromořadí, pěkných vil — zkrátka rozkošné místo pro letní pobyt. Neměl jsem zde po celou dobu pobytu dlouhé chvíle; za dne byli jsme horečně zaujati opatrováním naší lodí, a večer vycházeli jsme do města a do okolí. Naše „Stella polare“ je velmi skvostná a velice pevná, což jest hlavní věcí. Jest skoro nepochopitelné, jaké množství potravin a surovin jsme naložili na loď. Na vše bylo pamatováno, a musil by věru osud nám být nepřizniv, kdyby výprava tak organisovaná neměla se potkati s úspěchem.

Opustili jsme Christianii 12. června, dva dny zdrželi jsme se v Löweku, abychom přibráli ještě náklad, potom obrátili jsme se k Trompö a tam zase pobýli jsme dva dny. Městečko jest celé zbudováno ze dřeva; částečně pokrývá je ještě sníh. Vegetace byla tam již ku podivu pokročila. Minuli jsme Mys Severní, pak Vardo, které bylo ještě úplně pod sněhem.

Celá cesta Norvéžskem byla velmi zajímavá zvláštní malebností krajiny. Dosáhli jsme již 72° severní šířky; nyní však zas o mnoho jsme sestoupili k jihu. Také vzduch byl již čerstvější a thermometer kolísal mezi 2—10° nad 0°.

Jedna věc jest mi velmi podivná, že nevidím již noc. Slunce stále jest na obloze, ačkoliv velmi nízko k půlnoci; ale otáčí se jen kolem nás, aniž zapadá.

Předevčirem 29. t. m. potkali jsme první ledovce na Bílém moři.

Jak skvostný to pohled na kry ledu plovoucí na hladině vody! Na okamžik zdálo se, že jsme uzavřeni se všech stran a že nenajdeme východu z toho labyrintu, ale „Stella Polare“, hnána jsouc největší rychlostí, přestála první zkoušku a vzbudila v nás důvěru: lámala ledovce jako skořápky ořechů, aby si prorazila cestu. Nicméně nárazy byly strašné. Jaké otřesy! Když loď narazila na ty massy ledu, myslili jsme, že ji porazí; avšak nikoliv! Zvolnila jen poněkud svůj běh. — Toho dne viděli jsme také první tuleně.

Potom moře bylo zase volno, a po čtrnácti dnech šťastné plavby připluli jsme sem, do Archangelska.

Moře nijak nepřivedlo mne z rovnováhy. Měl jsem vždy znamenitou chuť k jídlu. Ostatně počasí bylo vždy krásné, a moře následkem toho velmi klidné.

Život na moři mně svědčí a nenudí mne, naopak baví mne a činí mou mysl veselou; jsem již zpola námořníkem. Kdybyste mě viděl při práci, musil byste se smáti. Děláním ode všeho něco, a mnoho, co nikdy jsem nedělal; ale snažím se, abych všemu čestně dostal, dobře nebo i špatně. Ostatně vše musí se zkoušet.

Dá-li mně Bůh zdraví, nezřeknu se žádné oběti, učiním vše, co bude mi možno, abych nestal se nehodným a neužitečným při výpravě tak slavné a důležité, které se účastním. Ten, Jenž mne chránil na ledovcích našich Alp, neopustí mne ani v krajích nehostinných, do kterých přijdeme; a na to spoléhám pevně.

Unavím Vás jistě svým dlouhým psaním! Než doufám, že mne omluvíte, poněvadž sám Jste mne k tomu splnomocnil. Dám Vám ještě — bude-li to možno — o sobě zprávy z mysu Flora a budu míti snad více zajímavého Vám vypravovati.

Alexis Fenoillet.

*

Ze slovanských Alp.

Naše chata je z venčí úplně hotova; ve vnitřku zbývá jen málo menší práce, tak že na zimu nastává starost opatření nábytku a vnitřní zařízení, aby chata mohla býti budoucího leta odevzdána veřejnému užívání. Při inspekčních stavbách, které učinili čestní členové odboru, byla učiněna různá vhodná opatření, tak že lze očekávat, že chata naše bude vzornou chýší alpskou. Vůbec nabyli jsme přesvědčení, že chata bude jednou z nejlepších v celých Alpách, a pokud se týče architektonické ceny, snad nejkrásnější. Při poslední inspekci, která byla konána 20. září, pracovalo v chatě ještě 10 dělníků, kteří zůstanou na Ravních asi do 4. října.

O neštěstí, které stihlo na Velkém Poncl učitelku z Vídně slič. Johannu Steinovu, uveřejnily „Mittheilungen“ D. Ö. A. V. tendenční článek, dávající Sl. Pl. Družstvu vinu, že bylo příčinou smrti turistky, ježto družstvem byla cesta špatně označena a záchraná akce co nejšpatněji a nejpozději zahájena. Právě opak je však pravda. Dnes konstatujeme prozatím jen to; ku věci samé se ještě vrátíme. „Planinski vestnik“ odbyl dle pravdy různě neslýchaný útok. — Opravdovou nevoli musí vzbuditi, že nájedem prokazována byla způsobilost jedině Němců ku práci v Alpách, ovšem i ve slovanských, a to způsobem a tónem takovým, který nelze než přísně odsouditi a naprosto odmítnouti.

Novou cestu od naší chaty na Mlinarské sedlo mezi Grintovcem a Dlugim Erbetem, která byla zřízena tohoto roku, pojmenoval výbor náš cestou Frischaufovou. Universitní profesor Johannes Frischauf ve Štýrském Hradci získal si tolik zásluh o turistiku v Saviňských Alpách, že náš odbor vzpomíná Frischaufova jména vždy jen s velkou vděčností. Již v prvním čísle, když počal Alpský Věstník vycházeti, vzpomněli jsme profesora Frischaufa zmínkou nejčestnější. Dnes dodáváme, že ke starším dobrým činům připojil nové, a že vděk našeho odboru jest jen malou splátkou za vše, co profesor Frischauf vykonal v zájmu turistiky v Alpách Saviňských (Kamnišských).

Výška naší chaty nad mořem činí dle měření v srpnu letošního roku provedeného přibližně 1600 m nad mořem.

Průvodce po okolí Jezerska a po Saviňských Alpách vydán bude odborem již v nejbližší době. Spisek, který již hotov je pro tisk, bude obsahovati kromě všeobecných poznámek přesný popis spojení našeho rozkošného koutku ve slovanských Alpách s Prahou, program cestovní na cestu do Jezera, článek o naší chatě, údaje o hostincích a cenách, pro-

cházkou, výlety a horské tury v okolí Jezera a v saviňských Alpách. Spis bude ozdoben značným počtem opravdu zdařilých fotografií Jezera, okolí jeho i naší chaty.

Člen našeho odboru pan Dr. J. Hřiva šel letos z Prahy do Tater pěšky; v Tatrách vykonal zajímavé výstupy na nejvyšší a nejtěžší vrcholy, načež podnikl cestu z Tater do Saviňských Alp taktéž většinou pěšky. V celých těchto „našich“ horách není snad jediného, jen trochu vynikajícího vrcholu, který by byl pan Dr. Hřiva letos nenavštívil. Čeští turisté, kteří navštívili letos Kamnišské Alpy, setkali se s ním několikrát v Jezeru. Zajímavé zápisy pana doktora o cestě uveřejníme v jednom z nejbližších čísel Věstníka.

O ledovci Caninském uveřejňuje zajímavé zprávy Sborník české společnosti zeměvědné na základě výzkumů prof. O. Marinelliho. Nejnižší bod ledovce, jenž sestává ze dvou částí spojených úzkou šíjí, jest 2128.5 m nad mořem; plocha obou je neveliká — celkem 0.41 km². Roku 1851. ustoupilo úpatí ledovce o 10 m; dle bedlivých pozorování od r. 1880.—1896. ustoupil ledovec o 39 m. Okolní obyvatelstvo tvrdí, že r. 1860. pata jeho sahala o 300 m níže; tvrzení toto zajisté je přeháno.

V Korutanech, Kraňsku a Gorici provedeno bylo letos na mnohých místech nové přesné měření výšek vojenským zeměpisným ústavem vídeňským. Vojenským úředníkům a důstojníkům, kteří podnikali měření, byly ovšem všemi alpskými kluby — slovanským planiistickým družstvem taktéž pro všechny chaty — vzhledem k účelu poskytnuty největší výhody a ochoty. V brzkou budeme snad moci sdělit mnohá zajímavá data o měření.

Uvítání členů našeho odboru v Lublani a na Menine Planine. V červenci t. r. podnikli někteří členové našeho odboru cestu do Saviňských Alp přes Lublan. Zde uspořádán byl jim večer ústředním výborem Slov. Plan. družstva, jehož zúčastnili se všichni přítomní členové ústředního výboru s dámmi, dále horská společnost „Piparji“. Srdečný, nad míru příjemný tento večer zůstane účastníkům ve velké paměti. Druhý den na to byli přivítáni členové našeho odboru na Menine Planine odborem Gornogradským s předs. p. Kocbekem a jeho váženou chotí v čele. Také tento večer zůstane českým turistům vždy v upřímné, vřelé vzpomínce. Pozdě večer byl na vrcholu Meninské Alpy zapálen oheň, jehož záře byla pozorována i z Celje.

Chata slovinského alpského družstva na Planici u Rateči blíže Trbiže byla slavnostně otevřena 3. září t. r. Budoucně více.

Novou cestu ze sv. Višarje na Kamenného lovce (2079 m) u Trbiže postavil letos náš milý, vážený krajan p. Jos. Svatoň, farář v Ukách (Uggowitz) vespolek s p. P. Mat. Germem, bratrem milého nám pěvce a známého malíře pana Jos. Germa, s františkánským mnichem p. Dyonisem Spitzerem a s p. Aloisem Knafcem, úředníkem v Běláku. Stezka nákladem těchto panů zřízená vede pohodlně na vrchol hory dříve obtížně dostupné. S vrcholu otvírá se rozhled na velkolepé srázy Vyšší Gory (Wischbergu) i Montaggia na blízko, na nescetné řetězy hor v Slovinsku, Benátsku, na Taury, Dachstein atd. do dálky. Žádný navštěvovatel sv. hory Višarské, která sama skýtá již nádherný rozhled, nechť neopomene vystoupiti roku příštího na Kamenného lovce. — Purtscheller a Hess v „Hochtouristovi“ jmenují Kamenného lovce kromě známého německého jména v „Steirner Jäger“ též jménem „Hut“ a toto jméno objevuje se pro celý vrch též v mapě generálního štábu; avšak pojmenování „Klobuk“ platí správně jen pro kotlinu pod vrcholem, jež z dále vypadá vskutku jako obrácený klobouk.

Kazino p. Muriho v Jezeru a naší chatu navštívil letos z Čechů první p. Dr. J. Lukáš (již v první polovici června), dále členové: p. řídící J. Duchaň s chotí, Dr. B. Franta, Dr. E. Hácha, Dr. J. Hřiva, paní Julie Chodounská, slečna M. Chodounská, prof. Dr. K. Chodounský, univ. asistent K. Chodounský, univ. profesor Dr. J. Janošik s chotí, prof. J. Kacerovský, zem. sekretář Leopold Mareš, profesor Dr. J. Janošik s chotí, prof. J. Podhajský, prof. Fl. Pohl slečna R. Nekutova, inž. J. Orlit, architekt prof. J. Podhajský, prof. Fl. Pohl s chotí, Dr. Stanislav Prachenský s chotí, slečny A. a M. Řehákovy, inž. Alois Štěpán (vesměs z Prahy a Smíchova), Dr. H. Šikl s chotí a dcerou z Plzně, vrchní inž. J. Tomášič s chotí z Prahy, prof. Dr. J. Tůma s chotí a synem z Plzně, J. Uzel, úředník zemské banky, Dr. J. Záhoř, zem. poslanec, zdravotní rada se třemi syny, universitní profesor Dr. J. Zubatý s chotí (vesměs z Prahy).

Krajsko v slikah in opisih (Kraňsko v obrazech i popisu). Slovinský knihkupec pan L. Schwentner v Lublani vydal dílo toto, podobné našemu „Světlem letem“, ve 13 listech. Horské kraje i údolí kraňská jsou v něm rozkošně reprodukována. Je to v skutku velmi hezká vzpomínka pro všechny, kdo byli ve slovanských Alpách. Cena knihy velmi krásně vypravené 1 zl.

*

Zprávy spolkové.

První společenský večer bude konán v druhé polovici října. Bližší program uveřejníme v denních listech.

Klub českých turistů věnoval na naši chatu příspěvek 100 zl. Značný tento dar svědčí o tom, že klub českých turistů uznává vřele práci našeho odboru, kterou podnikáme na utužení vzájemnosti československé, a uznání to nás velice těší. Vzdáváme zde srdečný dík klubu.

Příspěvky na stavbu chaty přijímáme stále s největší ochotou. Nenutíme nikoho ku příspěvku; připomínáme jen, že některé alpské chaty různých spolků byly postaveny jen z mimořádných příspěvků členů i v případech, kdy stavba byla nákladnější, než stavba naší chýše. A na zjednání rovnováhy v našem rozpočtu potřebujeme ještě mnoho, mnoho.

Pohledové listky vydané našim odborem mají v prodeji knihkupec a papírník v Praze: pp. Urban Ant., I. Velká Karlova ul. č. 178.; Fr. Kytka, III. Motecká ulice; Jaroslav Pospíšil, I. Perštýn 12.; Fr. Hovorka, II. Žitná ulice č. 14.; Bursík a Kohout, II. Václavské náměstí č. 24.; Bělský a Jeschek, II. Václavské náměstí; Fr. Grosman, II. Vodičkova ulice č. 30.; I. L. Kober, II. Vodičkova ulice č. 15.; L. J. Čech, II. Václavské nám.; Kmínek a Stary, I. Městská spořitelna; E. Weinfurter, II. Vodičkova ulice č. 37.; Fr. Balatka, II. Příkopy; A. Nebeský, I. Malé Staroměstské nám.; Paroubek a Rozhon, I. Ferdinandova tř. č. 43.; Fr. Růvnač, II. Příkopy; Jan J. Zimmer, I. Celetná ulice č. 40.; Em. Pražák, II. Spálená ulice; F. B. Batovec, II. Příkopy; Zd. Vlček, II. Školská ulice č. 34.

*

Klub českých turistů.

Klub českých turistů pořádal ve dnech 12—15. srpna t. r. pátý sjezd v Táboře. Sjezd, který plně se zdařil, spojen byl s výletem do Příbénie, Bechyně, Chýnova, při čemž odevzdána veřejnosti zajímavá turistická cesta podél Lužnice. Klub má nyní 36 odborů; r. 1899. přihlásilo se do konce srpna 422 nových členů.

Na Svatoboru u Sušice bude zřízen klubem příštího roku chata.

Jilemnický odbor klubu pořídí příštího roku cestu z Mísečských Bud přes temeno Krakonoše.

Odbor ve Štramberku na Moravě upraví zajímavou ruinu hradu Štramberka k účelům turistickým.

Klub vymohl značné cestovní výhody svým členům pro cesty do Dalmacie na parnicích rjecké paroplavební společnosti. Na průkaz členským listkem platí člen klubu č. turistů za I. třídu po parnicích toliko cenu II. třídy

Výbor požádal ředitelství c. k. st. drah, aby vypravovalo na trati z Prahy do Šumavského Eisensteinu levné rychlíky, jaké zavedeny jsou z Prahy do Podmoklí.

*

Dráhy.

Veliké povodně v Rakousích, Solnohradsku a severním Štýrsku způsobily na drahách veliké škody a přerušení jízdy. Z Lince do Vídně bylo nutno jezdit delší dobu přes Budějovice; trať státních drah ze sv. Valentina do sv. Mi-

chaela (193 km) byla po několik dnů nesjízdná; škody byly však s velkou rychlostí napraveny a dnes je trať přerušena jen mezi Malým Reiflingem a Hieflau v tak řeč. „Gesäuse“ (36 km). Pisatel šel po této trati — jež je jedinou schůdnou cestou, ovšem dosti těžko schůdnou — před několika dny. Trať, která vede po pravém břehu Enže, je prorvána a poškozena na mnohých místech tak, že při usilovné práci nelze asi očekávatí zahájení jízdy před polovicí října. Silnice po pravém břehu Enže mnohde úplně zmizela, mnohde terasy její byly pobořeny, několik mostů přes Enži zbořeno bylo úplně, jinde nánosy se strání a sta stromů s vyšší nakupeny jsou jako věže po silnici. Jak z denních listů je známo, nemohla býti ještě zahájena doprava také po mnohých drahách v Solné Komoře.

Pásmová sazba platí na státních drahách již 10 let. Ačkoli nelze zneuznat, že přibýly státním drahám nové trati, přece sazba ta hlavně měla za následek obrovské zvýšení počtu cestujících a příjmů.

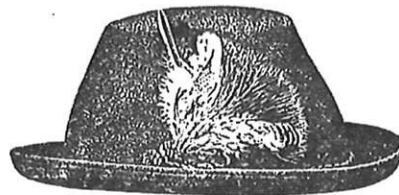
R. 1888 jelo po státních drahách	5,047.500 osob, které zaplatily	6,811.100 zl.
" 1890 " již po stát.	" 15,690.600 " " "	9,363.300 "
" 1892 " " " "	" 28,623.700 " " "	16,326.400 "
" 1898 pak jelo po stát. drahách	33,146.400 " " "	21,472.300 "

Zastávka Johnsbachthal mezi stanicí Gstatterboden a zastávkou Gesäuse-Eingang na státní dráze blíž Admontu jest od července t. r. zřízena.

Věstník obdržel členové českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 1 zl. 50 kr, pro členy klubů turistických 1 zl.

Věstník vydává český odbor slov. alp. družstva redakcí Dra Bohuslava Franty v Praze-II., Zahořanského ulice č. 1944.

Alpský Věstník vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září.

Továrna klobouků C. KRISE v Praze

Založeno 1830.

Sklady:

Na příkopě č. 10., v úvěrním ústavu
v Celetné ulici č. 30., v novém domě,

doporučuje loďenové lehké klobouky pro pány i dámy, cestovní čapky, novinky měkkých plstěných klobouků a speciality slamených klobouků pro pány a dámy.

== Cenníky zdarma a franko. ==

Konservy pro turisty

doporučí

J. V. VONDRÁČEK,

Praha I., Perlová ulice č. 10.

== Račte žádat obšírný cenník. — Zásylky na dobírku. ==